

НЕВЕРБАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Недуха В.С.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

e-mail: victoriareznik63@gmail.com

Комунікація – (від лат. *communicatio* – зв'язок) – категорія, що означає взаємодію системних елементів, у семіотичному, знаковому аспекті. Основною одиницею культурної та міжкультурної комунікації є концепт. Концепти можуть бути у вербальній та невербальній формах. У невербальній формі концепти представляють собою низку значущих дій та жестів. Невербальні концепти закладені в основі «стереотипів поведінки» людей, що дозволяє відрізнити своїх від чужих [1].

Невербальна комунікація – це система знаків, які використовують під час комунікативної взаємодії і є відмінними від мовних засобів за формою виявлення. Наукові дослідження доводять, що завдяки невербальним засобам міжособистісної інтерації відбувається 40-80 % комунікації. Через вираз обличчя, жести, поставу тіла сприймається 55 % повідомлень, а через модуляцію голосу та інтонацію – 38 % тексту.

Невербальні засоби прийнято поділяти на одиниці, а в результаті з них утворюються більш складні конструкції. Своєрідний алфавіт рухів тіла формується поєднанням різних одиниць.

Невербальна комунікація – це найдавніша форма комунікативної взаємодії людей. Історично невербальні засоби комунікації виникли раніше, ніж мова. Невербальна комунікація є процесом, для якого характерна багатомірність, та багатшаровість. Переважно цей процес протікає несвідомо [2]. Невербальна комунікація складається з парамови жестів, міміки, кінетики, вторинних комунікативних систем, математичних і комп'ютерних символів, гри, мистецтва. Навіть коли людина взаємодіє з доквіллям, залучаючи органи відчуттів, – це теж своєрідний інформативний обмін, що може здійснюватися без звучання слів. Тому невербальну комунікацію розглядають у загальних антропологічних дослідженнях, у ролі засобу повідомлення і процесу вираження, вона виконує функцію складової висловлювання. Особливу роль при цьому надають жестам і міміці.

Невербальні компоненти комунікативної взаємодії прості, економні та легкі у виконанні. Водночас вони є швидкоплинними, до них неможливо доторкнутися, зафіксувати в матеріальному вигляді. Тому комунікативні та інформаційні потреби мовців можуть задовольнятися миттєво завдяки невербальним компонентам комунікації, але водночас їхня полікомунікативна насиченість,

швидкість використання, щільність, багатозначність та нестандартність виконання провокують різну інформацію, яку потрібно сприйняти адресату [3].

Отже, адресат має декодувати сигнали, які надходять через невербальні канали, зіставити чи узагальнити їх із вербальним змістом слів для того, щоб у відповідь здійснити комунікативно успішний та правильний комунікативний хід.

Список використаних джерел

1. Ковалинська І. Невербальна комунікація. К. : Вид-во «Освіта України», 2014. 289 с.
2. Невербальні засоби комунікації як запорука успіху оратора (тези магістрантів слов'янського відділення Інституту філології) / за ред. В. В. Герман та Н. Соларьової. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. 48 с. URL: https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Nonverbalny_zasobi_komunikacii.pdf (Дата звернення: 16.03.2023).
3. Синявська Л. І. Невербальні компоненти комунікації в драмі. URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/04/Nonverbal-components-of-communication-in-the-drama-L.-I.-Syniavska.pdf> (Дата звернення: 16.03.2023).

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент Овсієнко Л.О.

ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ НІМЕЦЬКОЇ БОТАНІЧНОЇ НОМЕНКЛАТУРИ

Оверченко С.В.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

e-mail: sonyaoverchenko@gmail.com

Накопичення знань про світ рослин сприяє розширенню та деталізації відносин усередині системи, тобто становленню ботанічної номенклатури. На початковому етапі свого існування ця номенклатура не підпорядкована вимогам наукової систематизації. Вона будується, виходячи з емпіричних спостережень, практичних потреб та етнокультурних уявлень людини. На рівні мови номенклатура є сукупністю діалектних і іноді наддіалектних фітонімів, що дозволяє позначити її як народну ботанічну номенклатуру [1].

Утворення німецької ботанічної номенклатури передбачає декілька особливостей, унікальних для німецької мови та культури. Перша особливість – використання складних слів. Німецька має багату традицію поєднання слів для формування складних іменників, наприклад: *Alpen-Heckenrose* (шипшина альпійська), *Alpenmohn* (альпійський мак), *Bauernflieder* (бузок), *Eichenblättrige Hortensie* (гортензія дуболистна) [2].

Друга особливість – використання латинської мови в ботанічній номенклатурі. Латинь є мовою наукового іменування і використовується